

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2016. november

XXIII. évf. 11. szám

Cserépedény

2 Korinthus 4,7

A cserépedény mindennapi használati eszköz, amelyet az emberiség évezredek óta használ. Különböző formáit, megmunkálásának különféle fokozatait ismerjük az egyszerű mázas csuportól a finom kínai porcelánig. Nagyon változatosak felhasználási módjai is, de nagy hátránya, hogy nem javítható. Az évezredek át eldobott cserépedény-töredékek a ma régészei számára kimeríthetetlen információforrásként szolgálnak a történelmi időkben élt emberek életéről. A cserépedény szóval az Ó- és Újszövetség is igyekszik emlékeztetni a teremtett embert, mennyire sebezhető és törékeny az élete. Egy pillanat alatt használhatatlan törmelékké válik, ha Teremtőjéről elfeledkezik, vagy egyenesen megtagadja az iránta szükséges engedelmisséget. Isten mégis kincset helyez az ilyen cserépedénybe. Az apostol szerint ez a kincs „Isten dicsőségének ismerete”. Az apostoli levelet olvasva két dolgot kell alaposan megvizsgáljunk: Tudatában vagyunk „cserépedény” voltunknak? Mi van a cserépedényünkben?

Tesszük ezt azért, mert az egyházi év utolsó hónapjában vagyunk, s mint korunk régészeinek, Teremtőnk nekünk is időt ad életünk eltelt hónapjainak értelmezésére és értékelésre. Mindenekelőtt a hálaadásra, hogy ez a „cserépedény” mind kopása és esetleges csorbulása ellenére megvan, használható, betöltheti rendeltetését. Elszomorító látni, mennyien nem élnek ezzel a lehetőséggel, és ezt a nagyon fontos alap állapot-felmérést nem végzik el. Egyenesen tragikomikus sok esetben azt látni, hogy a „mázás csupor” kínai porcelánnak képzeletben magát, elfeledve, hogy tőle élete Ura „mézes csupor” mivoltát kéri majd számon. A lélek orvosai ezt az állapotot szerep-tévesztésnek nevezik, ami a komoly lelki bajok elburjánzásának táptalaja. Az Ige fényében alázattal kell, kérdezzük magunkat „cserépedényünk” rendeltetéséről és annak betöltéséről, ha nem akarunk emberek előtt nevetségessé, Isten előtt pedig ítéletessé válni.

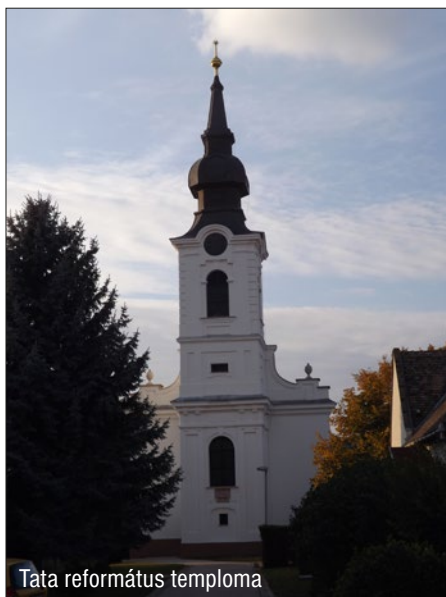
A második kérdés megválaszolása, ha lehet, még fontosabb. Mi van a „cserépedényben”? Isten dicsőségének ismerete? Ez valóban kincs? A Teremtőtől kapott képességeink

lehetővé tették, hogy felismerjük, földünk, naprendszerünk, sőt az egész teremtett világ nem más, mint cserépedény. Mióta az ember kilépett a világűrbe, már nem csak a Földbolygót szennyezzük tönkre, hanem gyors ütemben és egyre táguló méretekben ezt tesszük a világűrrel is. Tudjuk ennek káros hatását, életveszélyes következményeit, de nem hagyjuk abba, sőt, vélt fejlődésünk érdekében még fokozzuk is. Mindez azért van, mert környezetünk saját „cserépedényünk” belső tartalmának hű tükörképe. Isten dicsőségének ismerete helyett öndicsőítés, lélek gyümölcsei helyett „munkánk csillogónak látszó, és megtartónak vélt anyagi gyümölcsei”, csillapíthatatlan szerzésvágy, szeretetlenség, versengés, gyűlölet. Istenismeret helyett kárhozatos önállítatás. Tudjuk, hogy mindez káros, sőt kárhozatos, de nem hagyjuk abba!

Viszont, amikor eltörik a cserépedény, a mennyei „Régész” csodálatos pontossággal rakja majd össze a töredékeket, s előtte tisztán láthatóvá válik, mivel is volt megtöltve valamikor. Látható lesz, hol marta a gyűlölet, szeretetlenség sava, hol hagyott foltot az elbizakodottság és önteltség. Tapintathatóvá válnak a karcolások, melyeket

az értéknek hitt hiábavalóságaink ejtettek. Mivel még olvassuk e sorokat, cserépedényünk nem tört el, s van lehetőségünk azzal megtölteni, amire mennyei Atyánk rendelte. Ne késlekedjünk, Neki engedelmeskedjünk!

Csoma L

Tata református temploma

SZERETETNAPTÁR
2017

A Szeretetszolgálat 2017-es kiadása és a Református Újság a 2017-es évre már rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron.
076 74 Drahnov-Deregyő 216,
Tel.: 056/6395396,
e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.
A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

Önző vagyok! És akkor...?(!)

„Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Mt 22, 39.)

Akárhogyan is próbálom megközelíteni a mindennapi életet, mindig ugyanott kötök ki: a keresztyén ember végzete a szolgálat. Mi több: önfeláldozás, alázat, megbocsátás, mértékletesség, mértéktelen szeretetnyújtás, béketűrés, türelem, szerénység és bátorság, bizakodás és biztatás, hit, reménykeltés és sugárzás, lélekápolás és szüntelen imádságra buzdítás és kétkezi imádkozás... Biztos vagyok benne, hogy még ki tudjuk bővíteni a sort...

Ha az embernek sem munkája, sem házkörüli kötelességei nem lennének, akkor is 25 órányi feladata lehetne a nap mind a 24 órájára. Mindig van olyan, amivel foglalkozhatna, amire még/már megint nem volt ideje, lehetősége, amit még el szeretne/kellene végezni.. Azonban a mindennapi megvalósított, vagy épp csak óhajtott dolgok között fontos helyének kellene lennie a szeretet kérdésének.

Állítom, hogy napjainkban a legtöbb világi probléma abból fakad, hogy az emberek nem toleránsak egymás iránt, nem (vagy nem a kellő módon/helyen/”személyben”/dologban) hisznek/biznak/reménykednek és nem kompromisszumképesek. Egyszóval: nincs bennü(n)k (elég és feltétel nélküli) szeretet. Pontosan: a feltételek, a „ha, akkor majd...” mondatok. A „Minden lehetséges annak, aki hisz” mondat modern változata: minden lehetséges, ha majd lesz jó munkám, elég pénzem, ha majd megérdemled. Minden lehetséges annak, akinek jó kapcsolatai és „állóképessége”/gyomra van. Mindemellett minden jó lesz, ha ÉN boldog és elégedett leszek, na, majd akkor hiszek is. Minden fordítva van. Először kell a bizonyíték, aztán a bizonyítás. Először kapjak én, aztán majd adok is. Először legyek én elégedett, akkor majd másokat is igyekszem boldoggá tenni. De addig... marad a szüntelen harc, a sikertelenségből, nyugtalanságból és boldogtalanságból származó kételkedés, rágalmozás, elkeseredettség és gonoszkodás, önmarcangolás, mi több, mások lelki/testi bántalmazása – melylyel pontosan az ÉN válik kérdéssé. S amikor jön valaki, és rámutat arra, hogy „Szeresd felebarátodat, mint magadat”, akkor azt vagy maradnak, vagy eszemmentnek tartjuk, vagy egyszerűen figyelembe sem vesszük, hiszen ebben a ro-

hanó világban ilyesmire nincs idő, van sokkal fontosabb dolgunk is. A lényeg, hogy ÉN érvényesüljek, engem szeressenek, elismerjenek, megértsenek, s ha majd meguntam (mely határt az önimádo ember sohasem érheti el) az ÉN-élvezetet, akkor majd körülnézek, kinyújtom a kezem és kinyitom a szívem, elérhetővé teszem lelkem, és talán szóhoz engedem azt a benső hangot, melyet eddig életem „szirénjeinek” „énekétől” magam sem hallottam. Sőt, talán a létezéséről sem tudtam. A keresztyén ember esetében talán durva egészen eddig elmenni, de ezt majd döntse el mindenki, miután lehajtott fejjel, vagy égre emelt tekintettel, összekulcsolt, vagy épp szélesre tárt kézzel „dialógust kezdeményez”.

Kedves Barátom! Hadd mondjak ismét személyes példát. Úgy gondolom, hogy alapjában véve egy jó ember va-

Simon András grafikája

gyok, mert nagyjából igyekszem „eleget tenni” a keresztyéni magatartásnak. Azonban az élet sokszor kemény akadályok elé állít, melyet vagy én kerestem magamnak, vagy egyszerűen okkal került az utamba, hogy valamit ebből is tanuljak. Egyszóval hiszem, és vallom azt, hogy mindennek rendelt helye és ideje van, viszont amíg feldolgozom, megoldom, túllépek az adott „feladatokon”, valamint próbálom a kellő módon életem, tapasztalataim részévé tenni, esetleg mihamarabb elfelejteni, addig számtalan hibát észlelek lelkületemen, hitemben, személyiségemben, világnézetemben. Erre azt szokták mondani, hogy ez a felnőtté válás része, az ember addig tanul, amíg lélegzik. Azonban a legfontosabb, észre kell vennünk, hol javíthatunk magunkon. Ha már ennyire ÉN-központú világban élünk, akkor haj-

rá, legyen az ÉN-ünk a lehető legtökéletesebb! Tegyük meg nap mint nap mindent azért, hogy elégedettebbek, gazdagabbak és szerethetőbbek legyünk.

Az ember általában úgy gondolja, hogy mivel az élet keménységre nevel, ezt meg is kell tőle tanulnia. Nem. Nem keménységre nevel, hanem próbatételek elé állít, majd „ölbe tett kézzel” áll és vár, hogy milyen módot választunk a kialakult „helyzet” „megoldásához”. Hadd nevezsem el az előbb említett „életet” Mindenhatónak, Aki szabad akaratot adott számunkra, hogy választhassunk. Kell ennél több? Megadott, hogy kérhessük vagy épp ignoráljuk Őt és az Ő segítségét, a Szentírás lapjain megfogalmazott útravalóit. A sóhajtsal ölbe tett kéz és kíváncsian várakozó arc képe lehet, hogy csak az én szemem előtt jelenik meg néha ilyenkor, viszont mindenképp elgondolkodtató. Ha az élettől kapunk egy pofont, nem biztos, hogy jól tesszük, ha visszaütünk (vagy ha állandóan félünk a következő pofontól). Sőt, ugyanolyanok leszünk mint az, aki adta. Ez nem azt jelenti, hogy ezt is szabad átvitt értelemben értelmeznünk: ha a jó Isten nevel, Ő ad pofont és ha én is adok, akkor már istennek képzelhetem magam, csak mert szabad akaratomból kifolyólag ÉN is visszaütetek. Ez azért elég kemény kiforgatása a kontextusból kiemelt, adott szövegrésznek, melyet sajnós az emberek elég sokszor és előszeretettel gyakorolnak.

Visszatérve a személyes példára: én is úgy gondoltam, hogy naivságotam majd keménységgel kompenzálom, hogy többé ne érezzem kihasználhatónak magam. Nem jó megoldás! Minél világosabb lett előttem hibás viselkedésem, annál jobban szégyeltem magam, hogy hogyan is gondolhattam, hogy ez majd jó útra vezet?! Hogyan gondolhatja az ember, hogy keresztyéni lelkületét szinkronba tudja állítani a szerinte most már „tapasztalt” életfelfogásával, s ennek tükrében megalapozottabb és boldogabb jövőt tud építeni? Ez akkora balgaság! S mikor erre egy talán annyira „nem hívó” ember mutat rá, akkor egy olyan érzés fut rajtam végig, hogy: te jó ég, a tapasztalt emberré válás nem azt jelenti, hogy a rossz tapasztalataink minden rezdülését magunkba szívva soha többé nem szabad bízunk és hin-

nünk, mert akkor ugyanolyan gyengék és naivak maradunk, mint eddig voltunk, hanem el kell engednünk a rossz érzést, tanulunk belőle és minden nap kérni a jó Istent, hogy adja vissza a reménységbe és szeretetbe vetett hitünket. Meg kell állnunk a sóhajtással ölbe tett kéz és a felhúzott szemöldök előtt és újra lehajtanunk jó Atyánk előtt fejünket, hogy rátehesse kezét. Nem egyszerű ez az út, és sokszor hosszú ideig is tart. Viszont, ha belátjuk azt, hogy semmi jóra nem vezet az, ha a sebeinket nyalogatva ÉN központúvá válunk (vagy azok maradunk), azzal hitegetve magunkat, hogy legvégül úgyis csak magunkra számíthatunk, akkor azt éreztetjük, hogy újra rátalálunk arra az

érezésre, amikor a lelkünk megnyugvásra talál.

Igen, az életben mindig voltak és lesznek kísértések, mindig van fent és lent, viszont fontos, hogy életünk alapját ne tapasztalataink adják. Azok az építőkövek legyenek, az alap pedig a jó Isten Igéje, parancsolatai és törvényei. Meg kell tanulnunk kezelni érzéseinket, hogy azok ne vakíthassanak el bennünket. Fejleszténünk kell tudásunkat, hogy ne eshessünk olyan könnyen az ámtások csapdájába. El kell fogadnunk, hogy negatív hatások érhetnek az életben, viszont nem ebből kell merítenünk, hanem ezt azzal az életörömmel kell nyakon öntenünk, melyet a jó Isten szeretetéből nap mint nap meríthetünk.

Amikor az ÉN majd TE-vé és MI-vé válik, akkor láthatjuk, hogy mivé válunk Ő általa.

Kívánom Neked kedves Olvasó, hogy ha bármi keserűség van a lelkedben, próbáld meg mihamarabb kideríteni, miért lett annyira keserű, miért nem tudtad ezt mostanáig száműzni magadból, s tégy meg annyit saját magadért, hogy még egyszer átgondolod, mennyire ÉN-központú vagy. Hiszen, amíg Te nem vagy tisztában magaddal, ez meglátszik a másokkal való kapcsolataidon is. Próbáld kibogozni ezt a személyes névmásokkal való játék szálait, s meglátsz, az ÉN-ed a TE-, Ő-, MI-től lesz (szeretet)teljes.

Csoma Annamária

Felvidéki Lelki Elsősegély Telefonszolgálat

Október 28-án elindult a Felvidéken is a magyar nyelvű lelkiség-telefonszolgálat. A Felvidéki Lelki Elsősegély Telefonszolgálatot a Szövetség a Közös Célokért (SZAKC) működteti a Kárpát-medencei Család-szervezetek Szövetségével karöltve. A szakmai kérdésekben több szakértő is segíti a munkát: Buza Domonkos, a Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetségének szakmai alelnöke; Németh Gabriella, Pozsony megye önkormányzatának alelnöke; Bauer Edit, közgazdász – szociológus, szakpolitikus, dr. Rácz Jolán, református lelkész, a Diakónia Reformata nonprofit szervezet volt elnöke; Puss Sándor SJ, jezsuita szerzetes, a Jóindulat Polgári Társulás elnöke; Tóth Erika, a Carissimi Nonprofit Alap elnöke; valamint Pásztor Csaba, a Mátusföldi Nagycsalós Egyesület elnöke.

Felvidéki Lelki Elsősegély Telefonszolgálat, a megértő magyar szó: már nincs egyedül a bajban!

Ha bajban van, ha kétségbeesésben egy kívülálló személy névtelen segítségére van szüksége, hívja a Felvidéki Lelki Elsősegély Telefonszolgálatot! Éjjel-nappal, magyar nyelven fogadják hívását!

A minimálisnak számító helyi tarifával hívható szolgáltatás a 0904 500 338-as (T-Mobile) és a 0918 500 333-as (Orange) számokon érhető el. A felvidéki magyarok hívásait egy különleges technikai berendezés segítségével díjmentesen fogadják Magyarországon, ahol jelenleg 500 önkéntes dolgozik a segélyközpontokban. A segítők komoly tapasztalattal rendelkeznek a mentálhigiéniés prevenció, a lelki egészség védelme, a krízis-intervenció és az öngyilkosságok megelőzése területén.

BIBLIAOLVASÓ

v e z e k f o n a l

1. Cs. Zsolt 3
2. P. Zsolt 4
3. Sz. Zsolt 5

4. V. Zsolt 6
5. H. Zsolt 7
6. K. Zsolt 8
7. Sz. Zsolt 9
8. Cs. Zsolt 10
9. P. Zsolt 11
10. Sz. Zsolt 12

11. V. Zsolt 13
12. H. Zsolt 14
13. K. Zsolt 15
14. Sz. Zsolt 16
15. Cs. Zsolt 17
16. P. Zsolt 18
17. Sz. Zsolt 19

18. V. Zsolt 20
19. H. Zsolt 21
20. K. Zsolt 22
21. Sz. Zsolt 23
22. Cs. Zsolt 24
23. P. Zsolt 25
24. Sz. Zsolt 26

25. V. Zsolt 27
26. H. Zsolt 28
27. K. Zsolt 29
28. Sz. Zsolt 30
29. Cs. Zsolt 31
30. P. Zsolt 32
31. Sz. Zsolt 33

DECEMBER

Fil 3,15–21
Fil 4, 1–7
Fil 4, 8–9

Fil 4,10–23
1Jn 1, 1–4
1Jn 1, 5–10
1Jn 2, 1–6
1Jn 2, 7–11
1Jn 2,12–17
1Jn 2,18–25

1Jn 2,26–29
1Jn 3, 1–12
1Jn 3,13–17
1Jn 3,18–24
1Jn 4, 1–6
1Jn 4, 7–21
1Jn 5, 1–5

1Jn 5, 6–12
1Jn 5,13–17
1Jn 5,18–21
Titusz 1,1–4
Tit 1, 5–9
Tit 1,10–16
Tit 2, 1–10

Tit 2,11–15
Tit 3, 1–7
Tit 3, 8–11
Tit 3,12–15
Filemon 1–7
Filem 8–20
Filem 21–25

Reformáció 500 – Tanulmányi Kirándulás Wittenbergbe

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület 2017. április 23-28-án tanulmányi kirándulást szervez Wittenberg, Eisleben, Erfurt állomásokkal. Szállás Wörlitzben, a Wörlitzer Hof nevű négycsillagos szállodában.

Weboldal: www.woerlitzer-hof.de

Részvételi díj 310,- Euró ami tartalmazza az útiköltséget, szállást és reggelit. A Lelkészegyesület Segélyalapjának tagjai számára 25 Eurós kedvezményt biztosítunk. Jelentkezni lehet a csomalaszlo@centrum.sk mail címen. További tájékoztatást a **0908 035 094**-es telefonszámon.

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

REFORMÁCIÓT REGÉLŐ FESTMÉNYEK ÜZENETE (I.)

FŐHAJTÁS A REFORMÁCIÓ EURÓPAI ÉS MAGYARHONI BAJVÍVÓI ELŐTT

Írta: Dr. Békefy Lajos

A KÖZEL 400 ÉVES REFORMÁCIÓI FESTMÉNY ÜZENETE

Dicsőség és hála Istennek, az Atyának, Fiúnak, Léleknek mindazért, amit a reformáció segítségével 1517. október 31-től Európa és a nagyvilág, hazánk és a Kárpát-medence népeinek lelki-szellemi felemelkedéséért, magyarhoni anyagi és kulturális javainak megteremtéséért, a történelmet Isten Kijelentése, Igéje felől értelmező protestáns történelemlátásért, történetteológiáért, a „Mahumet” előrenyomulás szellemi és katonai feltartóztatásáért máig érvényes tanulságokkal tett a hitújítás bajvivőin és hadakozóin keresztül. Most Soli Deo glorias lélekkel előtűnik is fejet hajtunk, szívünkre öleljük azok nevét, akiket a történelem feljegyzett, de azokat is lelkünkben érezzük, akiknek nevét „csak” Isten tudja, s jegyezte be az Élet Könyvébe. A névtelenül maradt protestáns helytállók, gyülekezeti tagok, ekléziaszerető, Istent tisztelő, embert becsülő protestáns népünk millióit, generációk során át. A hitújítás névtelen, talán csak egy-egy falvacska vagy városka népe előtt ismert és tisztelt papjaira, presbitereire is gondolunk, akik szűkebb szülőföldjükön lobbantották fel a reformáció igei világosságát, énekelték először magyarul a zsolnárokat, olvasták egyszerű templomokban vagy családi tisztaszobákban a háznépnek Isten megtartó evangéliumát. Főhajtásunk nekik, a neves és a névtelen millióknak szól, akik hűséggel megálltak, református, evangélikus hitükben, s ha kellett, vállalták ezért a hátratételt, testi-lelki meghurcoltatást, gályarabságot, s nem csak a bolsevizmus rémséges egyházpolitikája idején, hanem dicsőséges 1956-os forradalmunk leverése után is átmentették számunkra az Igazságot, s nem adták fel a reményt.

De mivel hazánk és népünk, főként protestáns eleink szí-

ne-java nem tartozott a tejbén-vajban és török, osztrák, orosz és honi árulók hatalmi dédelgetésében részesülők közé, nem is nagyon akadt olyan művész házunk táján még a módosabb erdélyi protestáns fejedelmek udvarában sem, aki megfestette volna a reformátorok olyan arcképcsarnokát, mint amire a német, holland vagy dán gazdag protestánsoknak futotta. De nekik legalább futotta erre, s meg is öröközték emlékezetre méltó eleiket. Ezért most adakozó jólétük gyönyörű hagyatékeként megtekintjük azt a csoportképet, festményt, amit valahol Hollandiában vagy Dániában alkotott meg festőjük a 16. század végén vagy a 17. század elején.

A PROTESTÁNS JÓLÉT ÜZENETEI HATALMAS FESTŐVÁSZNAKON

A fenti nagyméretű, több négyzetméteres festmény alkotója éppúgy ismeretlen, mint a másiké. Annyi megállapítható, hogy mindkettő németalföldi festői hagyományok stílusában készült. A fenti, sötétebb, melegebb, barna tónusú kép a koppenhágai Sankt Petri templomban maradt fenn, a másik Berlinben található. A koppenhágainak és a berlininek is ugyanaz az ólommetesz az alapja. Ennek nyomán hasonlók terjedtek el sokszorosításban a későbbi századokban. Címet is adtak nekik, minden képen hollandul ez olvasható: Fény a gyertyatartóban. A német változat kiegészült ezzel: Luther a reformátorok körében. Kiket tartott szükségesnek, érdemesnek az ismeretlen festő arra, hogy így összehozza őket egy vásznon, akik között olykor ádáz teológiai vita vagy éppen ellentét is fennállt?

ELŐFUTÁROK ÉS REFORMÁTOROK EGY ASZTALNÁL

Az nagyon könnyen elképzelhető, hogy az ismeretlen festő annak a vágyalmának is kifejezést adott művén keresztül, hogy bárcsak ők, akik az evangéliumi világosság elkötelezett tanítói, hirdetői voltak, ilyen szép egységet alkotva tudnának egy asztalhoz ülni, s a való életben is egymást erősítve, a reformáció ügyét és igazságait mindenütt győzelemre vigyék. Mindenfajta és mindenféle szintről indított gyűlölet és teológiai, hatalmi praktika, ellenszél, lejárató egyházdiplomácia ellenére, amint az a világosabb tónusú berlini festményen feltűnően megmutatkozik. Vizuálisan, és Bibliával alátámasztott igazukat tekintve, bár nem statisztikailag mérve, a reformátorok a képen túlsúlyban voltak a katolikus és világi hatalommal szemben. Az ábrázolt asztal innenső oldalán csoportosulva ugyanis mindhiába próbál-

kozik a gyertyaláng kioltásával a tiarás és pápai kettős keresztet (átokra, védelemre, tekintélyszerzésre?) emelő katolikus egyházfő, sem neki, sem a háta mögött, a vállára támaszkodó gonosz démonnak, s a mellette fújdogáló szerzetesnek sem sikerül ez. Éppígy mindhiába fújtatja az ösztűzben a világi hatalom képviselője, a császár, mögötte meg egy főúr és egy bíboros a fény, világosság kioltására szánt leheletorkánt, együtt sem sikerül ez nekik. A kép azt sugallja, ha és ahol él a Biblia és az evangéliumi világosság által megteremtett egység, összetartás, protestáns szövetség, akkor a pokol kapui sem vesznek erőt az evangéliumi reformáción, a hitújításon és a hitújítókon. Európa jövőjének alapja a Biblia, az igazság, a világos gondolkodás, az érvelő logika, az egyértelmű élet, nem pedig a cselszövés, a gyűlölet, az emberi szóbeszéd, nem az önfeladás, az elgyökértelenítő konzumszédület és a dekadenciamámor, ami olykor még politikusok zűrzavaros magatartásában, beszédében, önellentmondó nyilatkozataiban és trágár beszédében is testet ölt. Nem a fegyver és az inkvizíció a megmaradás ereje, nem az egyke vagy egy se újra pusztító európai demográfiai pestise. Isten Országá és Európa nem beszédben áll, hanem igazságban és életben, amint a Szentírás tudtunkra adja, minden népnek a maga nyelvén. És az a bibliai fundálású erkölcsi energia, ami tiszta evangéliumi energia, ezért nem szennyez, se környezetet, se benső világot, de letörli a port az arcokról, életekről, értékekről, a megőrizve-megtartani és beemelni mai életformánkba, továbbadni gyermekeinknek, hogy ne az idegen, amerikanizált „kultúrlöttyök” pillanatnyi élvezete vezesse félre unokáinkat, népünket, s tegye egy számkra élhetetlen nemzetköziség áldozataivá őket. Mi az Igazságok örökösei és hírnökei akarunk lenni ebben a patchwork világban! Miként a képen megörökített előreformátorok és reformátorok népeket jelenítenek meg, nem csak önmagukat, azon népeket, melyek hajlottak a hitújító, életújító Igére és a forrásokhoz visszaszólító hitre., s

tudták becsülni a megtartó erőt Istenben és az evangélium hajnalfényében fürdették meg kultúrájukat, s ez a fény úgy áthatotta őket, hogy napon észrevették: eltűnt a határ a küldő és a belső ragyogás között. Így lett evangéliumilag áldott vezető civilizáció Európa, mígnem... De az már másik történet.

REFORMÁTUS TEOLÓGUSOK EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN

A kopenhágai festményen 16 reformátort látunk. Ők egy asztalhoz telepedtek, melynek közepén az evangélium világossága, a gyertyatartóban égő mécses látható. Ez a jellegzetes 16-17. századi illusztrációs mód tipikusan holland, feltehetően református mesterekre megy vissza. A gyertyatartó közvetlenül egy könyvön áll, melynek neve: Euangelio – azaz evangélium, örömmézenet. De mivel nem hollandul, s nem németül, hanem latinul olvasható a szó, pontos jelentése ez: az evangéliumban vagy az evangéliumnak. Utalás arra, hogy a világosság az evangéliumból származik, abban jelenik meg, s akik ott vannak körülötte, az evangéliumnak szentelik életüket, számukra a norma a Biblia. Vannak olyan ábrázolások, főként az ólommetsetek, amelyeken a reformátorokat A betűtől Q betűig jelölik meg, s betűjelük alatt, a festmények vagy metsetek alján közlik rövid életrajzukat is. A betűrend nem ülésrend szerint jelöli őket, hanem inkább időrendben, ahogyan működésük az időben elhelyezhető. Eredetileg az ólommetset rövid életrajz a festménnyel együtt 1700 körül keletkezhetett. Amikor 2012-ben restaurálták, kiderült, hogy ezeket az életrajzi toldalékokat lefestették, s némi torzítással ennyit írtak a festmény alá: „D – Luther Márton néhány elődje és sok követője között. A reformáció történetének magyarázata”. Ez illett ahhoz a helyhez, ahol a festmény állott, ez pedig a kopenhágai evangélikus Sankt Petri templom volt. Ugyanakkor mivel ez a stílus Angliából, illetve Hollandiából származik, nem meglepő, hogy az ábrázolt teológusok többsége református...

REFORMÁCIÓ500 – 7 GONDOLAT 100 SZÓBAN

A reformáció mindig a szív reformációja, vagy semmit sem fog megújítani. (Hans-Joachim Eckstein)

Egy korty víz vagy sör oltja a szomjúságot. Egy darab kenyér csillapítja az éhséget. Krisztus elüzi a halált. (Luther)

A reformáció nem elmélkedéssel fejeződik be, hanem a cselekvéssel. (George Gillespie)

Az önteltség, a gőg a kígyó feje. (Luther)

A gazdagság a legjelentéktelenebb dolog a földön, amit Isten az embereknek ajándékozhat. (Luther)

Az ember negyven éves koráig bolond. Akkor kezdi sejteni bolondságát. Mire tisztán felismeri, már vége is az életének. (Luther)

Az egyház csak addig egyház, amíg kész a reformációra. (Klaus Engelhardt).

(Válogatás, fordítás dr. Békefy Lajos)

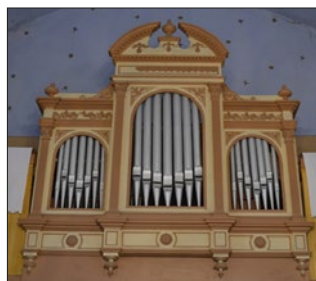

GYÜLEKEZETEINK életéből

Megújult Kisráska református templomának orgonája

Kisráska református templomának egyik felbecsülhetetlen értékűe a múlt század első évtizedeiben Kerékgyártó István, a neves debreceni orgonamester által készített 4 regiszteres, manuális, kúpszelepes mechanikus orgona felújítására került sor ez év szeptemberében. Az orgona felújításának megvalósulásához szükséges anyagi támogatást a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek köszönjük elsősorban, amelyet pályázat útján 600 000

Ft. összegben ítélték meg a számunkra. Az orgona felújítását Pozsár Róbert kolozsvári orgonajavító szakembert kértük fel. A hangszerek királynőjének tartott bonyolult szerkezet felújítása nem csupán a környékünkön ritkaság számba tartozik, mint egy kicsiny ékszerdoboz, amely templomunk egyik ékes díszé, hanem a készítőjét Kerékgyártó mestert

érzékeny és különleges szerkezeti kivitelezéséért is nagyra becsülik. A kis református gyülekezetben aránylag gyors asszimiláció folyik, ezért az orgona kíséretében történő magyar nyelvű Istentiszteletek jelentős mértékben szolgálják az anyanyelvünk megőrzését a buzgó református hívek számára. Kisráska gyülekezetében jelenleg áldozatkész szolgálatot teljesítő kántor Szakál István, a gyülekezet lelkésze pedig Csatlós Péter. További köszönet illeti Kisráska református híveinek adományozó jó kedvét és mindazokat, akik hozzájárultak és segítettek a pályázat elnyerését!

„Dicsérjétek az Urat! Hiszen Istenünkről énekelni jó; hiszen őt dicsérni gyönyörűség és illendő dolog!” (Zsoltár 147,1)

Csatlós Péter

Köszöntés

A Rozsnyói Református Egyházközség a reformáció házában sok szeretettel és tisztelettel köszönti Nagy András gondnoktestvérünket, aki 2016. október 6-án töltötte be 60. életévét. Gyülekezetünk 2016. október 9-én az istentisztelet

keretében adott hálát az ő életéért és szolgálataért családjá körében. Buza Zsolt lelképásztor a Róm 8, 31-33 alapján üdvözölte és elmondta, hogy olyan szolgálattevő, aki fáradhatatlanul munkálkodik Isten ügyéért. Minden megoldandó problémára ennyi a válasza: „Semmi gond, megoldjuk!” Olyan mint Pál apostol, aki a római gyülekezettől folyamatosan kérdezte: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk.” Nem kicsinyhitű, hanem szorgalmas, felébredt tagja a közösség-

nek, aki nem kétkezi munkájával odaáll minden mellé, ami építi a gyülekezetet. A rozsnyói közösség a 134. zsoltár harmadik versével adott hálát az Úr kimondhatatlan szeretetéért, hogy ilyen szolgálattevőt adott nekünk. Isten áldása kísérelje az 1956-os veteránt és adjon neki még számos évet a saját és az Úr házában. Az Úr dicsősége ragyogja be életünket, Ő legyen őriző pásztorunk.

Buza Zsolt

„Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk” (Zsolt 90, 12)

Hagyományunkhoz híven 2016 október 2-án az idős testvéreket köszöntötték Kisgérésben a Református Nőszövetség szervezésében.

Az ünnepség a délutáni istentisztelettel kezdődött. Blanár Gabriella lelkésznőnk az öregedés szépségeit méltatta prédikációjában. Majd a gyermekek, Dávid Lantja énekkara köszöntette az egybegyűlteket. A Nőszövetség mellett működő énekkar is két szép énekkel készült erre az alkalomra.

Végül a parókia nagytermébe invitáltak bennünket, ahol terített asztal várt mindenféle finomsággal. „Csend van bennem, és emlékezem” című verssel nyitottuk, azaz folytattuk az ünnepséget. A Nőszövetség megint csak kitett magáért, szemet gyönyörködtető, friss, finom, házi készítésű süteményeket varázsoltak elénk. Üdítő, kávé, sőt még geresi bor is előkerült egy-egy koccintásra. A nap fénypontja az elmaradhatatlan töltött káposzta volt, amely igen

nagy sikert aratott. A hálaadás után, Blanár Erik lelkipásztor úr kezdeményezésére a lakmározás is elkezdődött. Beszélgetés közben kis rövidfilmet is megnéztünk, melynek témája az adakozás, illetve a könyörületesség volt. Napestig beszélgettünk, majd megköszönve a szíves vendéglátást, még sötétedés előtt távoztunk, ki-ki a maga otthonába.

Hegedűs Erzsébet

Szeretethíd Szürnyegen

2016. május 22-én ismét megrendezésre került gyülekezetünkben a Kárpát-medence egész területén meghirdetett Szeretethíd 2016.

Egyházközségünkben e szép és nemes programnak már komoly hagyománya van, ezért idén is szépen megszervezve zajlott le ez az esemény. Összesen 29 felnőtt és 2 gyermek vett részt benne, az elvégzendő munkálatok pedig a szokásosak voltak. Az atyafiak többsége a templom és a lelkészlak körüli zöld növényzet rendbetételén dolgozott. Fűnyírás, a faágak lemetszése, valamint a templomfeljáratot övező virágágyások megkapálása, gondozása volt a munka. Ezenkívül a templombelső takarítására is sor került. Az asszonyok lemosták a templom padjait és nyílászáróit, kiporolták és felfrissítet-

ték a templomban található szőnyegeket és a padokon lévő párnákat, huzatokat. A lelkészlak előtti kerítés egy darabját is lefestették, állagmegőrzés céljából. A szorgos munkát idén is szeretetvendégség követte a községi alapskola udvarán, amit idén is a helyi önkormányzat szervezett és finanszírozott.

Hála és köszönet illeti mindazon lelkes atyafiakat és asszonytestvéreket, akik idén is részt vettek a Szeretethídon, és szorgos munkájukkal hozzájárultak, templomunk, parókiánk és annak környékének szépítéséhez, rendezettségéhez.

Kozár Péter

Dióhéj

Nem azon fogok sopánkodni, hogy sem dióhéj, sem dióbél nem lesz az idén, mert még a dió is elfogyott, sem nem dióhéjból elővárásolandó ruhák leírása következik, sem nem a kézműveskedés csínjaiba szeretném bevezetni az olvasót, hogy lehet dióhéjból némi leleménységgel szobrocskákat, emléktárgyakat, vagy akár koszorút készíteni. A dióhéj most arra szolgál, hogy elmondjam röviden, dióhéjban, mi történt az idén nyáron a barsi egyházmegyében.

Májusban Garamszentgyörgyön Mészáros János Elek szolgálatára került sor a templomban. Szolgálat, s nem föllépés,

mert mind énekhangjával, mind pedig a zeneszámok közötti összekötő szöveggel ez az ember valóban az Úrnak szolgál. Mind a gyülekezet, mind pedig az egyházmegye más gyülekezeteiből érkezők jól érezték magukat a templomban is, majd a bőséges szeretetvendégségen is.

Az egyházmegye 8. alkalommal megrendezett kórustalálkozójának, melynek nyugodtan a TIED A DICSŐSÉG címet adhattuk volna, Garamsalló gyülekezete adott otthont. Az egyházmegye kórusain kívül a zselízi Franz Schubert Vegyeskar is bemutatkozott, ígét hirdetett Kassai Gyula esperes, a

találkozót Édes Árpád egyházenész szemmel értékelte. A jelenlévők nagy része nem sietett el a szeretetvendégségről sem – a garamsallóiak nagy vendégszeretete ismét bizonyítást nyert, ami azt jelenti, hogy jó volt együtt lenni.

Július-augusztus elsősorban a táboroké volt. Július második hetében zajlott párhuzamosan az egyházmegyei gyerektábor Nagysallón és az egyházmegyei tinitábor Nyitrán. A gyerektáborban az Ünnepről ünnepre témakörben az ünnepekkel foglalkoztak a gyerekek, 35 gyermek, a zselízi Révész lelkészházaspár vezetésével, valamint segítők

felügyelete és vezénylete alatt, a tinitáborban pedig az első keresztyének nyomába eredt a 15 fiatal a nyitrai lelkes, Ficzer Tamás és segítői vezetésével. Augusztusban pedig 30 barsi fiatal vett részt a Révész lelkész házaspár vezetésével a Balatonfenyvesen immár 9. alkalommal megrendezett Kárpát-medencei Ifjúsági Táborban, ahol összesen 315 gyermek élt egy hétig az Úr közelében. A táborokkal kapcsolatban meg kell jegyeznünk, minden gyülekezet, anyalány, akár van gyermeke, akár nincs, évente 20 euróval járul hozzá a táborok költségeihez.

Voltak nem egyházmegyei jellegű alkalmak is bőséggel: Farnadon egy hetes ökumenikus gyermektábor volt augusztusban a KOEN program szerint. Napközis tábor volt ez, 23 gyermekkel. Nagyölveden ugyanúgy ökumenikus napközis KOEN tábor volt 60 gyermek részvételével júliusban. Zselízen 4 napos családi napközis tábor volt 50-60 résztvevővel a KEZEK jegyében. Léván 2 napos tábor, együttlét volt ottalvással, 15 gyermek számára. Antala Éva szervezésében pedig idén is megvalósult a börtönmissziós tábor Jókán. Ez utóbbi sem nem egyházmegyei, sem nem gyülekezeti alkalom volt, hiszen több helyről is érkeztek mind a gyermekek, mind pedig a segítők a táborba.

Valamint Zalabán és Ipolyságon is szabadtéri istentisztelet, családi nap volt - Zalabán Verbók Noémi ipolypásztói gyülekezeti tag, gimnazista helytörténeti előadásával a kitelepítésről, mellyel egy Kárpát-medencei pályázaton a 2. helyet érte el -, Hontfűzesgyarmaton nyárzáró gyülekezeti nap, tanévnyitó is-

Palágykomoróci (kárpátaljai) fiatalokat táboroztatott a lévai gyülekezet 2016. Augusztusában Léván

tentisztelet Zselízen, Érsekkétyen-itt az igazgató ünnepélyes eskütételével, a zselízi lelkészek vezetésével néhány fiatal Zselizről és Pásztóról részt vett az EZ AZ A NAP-on Budapesten, a lévai gyülekezet karöltve a Palágykomoróci gyülekezettel egy hétig kárpátaljai gyerekeket látott vendégül.

Gyülekezeteink kivették a részüket a nem egyházi szervezésű alkalmakon is, ezek közül tényleg csak néhány igen érdekeset emelek ki, mert kicsi az a dióhéj. Nagyölveden nemzetközi részvétellel fadaragó tábor volt, valamint ugyanon a gyermekeket a Rákóczi Szövetség segítségével két napos történelmi emléktúrára vitték Bp-re a Nándorfehérvári Csata Emléknapiján. A Zselízen 50. alkalommal megrendezett Országos Népművészeti Fesztiválon a zselízi reformátusok bőven kivették a részüket, s tegyem hozzá, mivel a zselízi Kincső Ifjúsági Néptáncgyűttesben 7 lelkészgyerek táncol, az ilyen alkalmak

kon mind a zselízi parókián tartózkodnak - egyébként is végre a lelkészgyerekek között az idén jó kapcsolat alakult ki, látogatják egymást, s fontos ez a közösség is. Zalabán a Szikince Fesztiválon vette ki a részét a gyülekezet, pl. arcfestéssel, ugyancsak Zalabán egy megmentendő vízimalom munkálataiban is ott dolgozott a lelkész és a gyülekezet tagjai, az ipolybéli gyülekezet finomságokat sütött erre az alkalomra. Csatán Bőjte Csaba gyermekeinek megszervezett táborba is több gyülekezet gyűjtött, pl a zselízi, a garamsallói az ipolypásztói, a zalabai. Nagysallóban egy emlékmű avatásánál szolgált a lelkész katolikus szolgatársával közösen, Ipolypásztón a falu által szervezett szüreti ünnepségen vette ki a lelkész és a gyülekezet a részét.

Hála Istennek, a dióhéj kicsinek bizonyult. Ezért a sok alkalomért az Istené a dicsőség!

Ambrus Erika

Szürnyeg

Gyülekezetünk egyik vágya, azaz templomunk külső felújítása valósult meg Istenünk gondviselő szeretetének köszönhetően az Úr születésének 2016. esztendejében. Örömhírt jelentett lélekszámban kicsi, de mégis élő és virágzó egyházközségünknek, amikor 2016 februárjában Református Keresztyén Anyaszentegyházunk értesített arról, hogy Magyarország Kormányának jóvoltából olyan anyagi támogatásban részesülhetnek gyülekezeteink, amely egyházi épületeink felújítására fordítható. Ezért egyházközségünk vezetősége is élt ennek lehetőségével, hi-

szen templomunk utójára 1982-ben újult meg teljes egészében. Beruházásként a templomtorony és a templomtető, valamint templomunk falainak teljeskörű külső lefestését és állagmegőrzését tűzte ki céljául. A megszabott határidőn belül felvettük a kapcsolatot a kivitelezővel, és sor került az írásos megállapodás megkötésére. A kivitelező Zsíró Attila bési vállalkozó volt, aki a beruházás összegeként 7320.- Eurót állapított meg. Ebből az összegből 5500.- Euró volt az a pénzüsszeg, amit az Emberi Erőforrások Minisztériumától kiutalt támogatásból kaptunk. A maradék 1820.- Eurót saját forrásként tettük hozzá, az önrész tehát 33.09%. Ezt az összeget utólag Szürnyeg község

Önkormányzata gyülekezetünknek át-
fizette.

A beruházás kivitelezése, ill. meg-
kezdésének és befejezésének helye és
határideje az írásos megállapodásban
foglaltak szerint került megvalósításra.
A beruházási munkálatok 2016. július
6-án kezdődtek meg, és 2016. július 27-
én került sor a teljeskörű külső felújítá-

son átessett templomépület átadására
egyházmegyénk esperesének jelenlété-
ben.

E nagyszabású külső felújítás hoz-
zájárult ahhoz, hogy Isten szent hajlé-
ka ismét eredeti szépségében ékesked-
het. Hálás szívvel és testvéri szeretettel
mondunk köszönetet mind Magyaror-
szág Kormányának - ezen belül az Em-

beri Erőforrások Minisztériumának -,
mind pedig Szürnyeg község önkor-
mányzatának nagylelkű támogatásu-
kért, melyeknek köszönhetően - re-
ményiségünk szerint - templomunk
hosszú ideig megőrzi külső állagát az
ideérkező istenfélő hívek örömeire és
mindannyiunk javára.

Kozár Péter

Vannak alkalmak...

Amikor kinyitjuk ezt a Református
Újságot, amikor felmegyünk facebookra,
amikor rákattintunk a refzem.eu honlap-
jára, amikor beszélünk egy gyülekezeti
taggal, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy
VANNAK alkalmak, amire elmehet-
nénk, és Istenhez, az Ő akaratához ke-
rülhetnénk közelebb.

Ilyen alkalom volt Kisgéresben, a ze-
nés áhítatok alkalmá. Október 25-28 kö-
zött a semjéni, kiskövesdi, kistárkányi és
örösi gyülekezet tagjai szolgáltak nagy-
héten a gyülekezetben. Hétfőn a tiszte-

letről beszélt bibliai példákon keresztül
Fülöpné Vadon Erzsébet, és bizony ösz-
szeszorult a szív, ha belegendolt, hogy ez
az alapvető emberi hozzáállás mennyire
hiányzik az életünkben. Nem csoda,
hogy kapcsolataink tele vannak konflik-
tusokkal, gondoljunk akár Istenre, akár
emberekre. Szerdán Langschadl István
igyekezett az igen kényes, egyház és poli-
tika témában, az Isten szerinti útra terel-
ni hozzáállásunkat. Ne essünk szélsősé-
gekbe, mert a keresztyén ember nem
legyintheti le a politikát, mondván pisz-

kos ügy az, hisz a közügy igen is érint
minket, és foglalkozni kell vele. Viszont
keresztyéni lelkülettel kell politizálni,
mindig elsőképpen Isten akaratát, és
nem az érdekeinket nézve, tűnjék is az
bármilyen nemesnek. Csütörtökön na-
gyon hálásak voltunk többek között egy
Igéért Tarr Ferdinánd lelkipásztor test-
vérünknek, amire én még személy szer-
intem nem csodálkoztam rá: „De mikor
tehetek már valamit a magam családjá-
ért is?” (1Mózes 30, 30). Mikor és mit
tehetünk a magunk családjáért, gyerme-
künkért, unokáinkért lelki értelemben?
Mikor volt időnk velük imádkozni, Is-
tenről beszélni, elmenni velük együtt
egy keresztyén alkalomra, mert vannak
alkalmak. Az áhítatok utolsó estéjén pe-
dig Kiss Miklós lelkésztestvérünk hoz-
zott üzenetet a fiatalokról fiatalosan,
frissen, kicsit megdöbbenően, interaktí-
van és mindenképpen remélem, hogy
sokaknak emlékezetesen. Még nem be-
széltem a kórusok szolgálatáról, akik
aláhúzták az üzenetet énekeikkel, és
megdísztették az alkalmakat énekük-
kel. Négy olyan éneket tanítottak meg a
kisgéresi gyülekezetnek, amit örömmel
fogunk énekelni, és közben ezek az esték
is eszünkbe jutnak majd.

Azt is áldásként vettük el, hogy any-
nyira jó volt az áhítatok után szeretetva-
csorát elkölteni egymás társaságában.
Valóban igaz volt az az Ige, amivel a 10
éves Calix kórus köszöntötte a szintén
10 éves kisgéresi énekkart: „Ó, mily szép
és mily gyönyörűsége, ha a testvérek
együttélésben élnek!” Mert jó volt hosz-
zasabban beszélgetni azokkal a Bod-
rogközi testvérekkel, akikkel összefutha-
tunk bármikor egy temetőn, egy
ügyintézéskor, orvosnál, egy rendezvé-
nyen. És rájuk mosolyoghatunk, és tud-
juk, összeköt minket az Ige, az ima, az
ének, a vacsorabeszélgetés, egy zenés
áhítat alkalmá.

Mert vannak alkalmak hála az Isten-

nek, hogy nincs igeinség, nem adta fel, még szól hozzánk. De ezt nem szabad egyértelműnek venni. Az elszalasztott alkalmakat visszahozni nem lehet. Minden estén volt olyan mondat, olyan üzenet, és nem is egy, ami formálta a lelki életemet. Azt Isten ezeken az alkalmakon keresztül tesz egyre, és egyre jézusibbá minket. „Bölcsen viselkedjétek a kívülállók iránt, a kedvező alkalmakat jól használjátok fel.” (Kol 4,5)

Blanár Gabriella

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Demokrácia? Nem igazán!

A közel-keleti békefolyamat sarkalatos pontja volt az az elvárás, hogy a létrejövő palesztin állam demokratikus elvek alapján épüljön fel, s a nyugati demokráciák elvárásainak feleljen meg. Nincs olyan nagyhatalom, amelyik egy újabb diktatúrát szeretne létrehozni a térségben. Esetleg egy olyan látszat-demokráciát, amelyben minden a hatalom fegyveres birtokosainak akarata szerint dől el tisztességes választások helyett. De épp ez a helyzet jellemző, a Palesztin Autonóm területeken. Az oslói egyezmény által megszabott próbaidő lehetővé kívánta tenni a palesztinok számára egy demokratikus berendezkedésű társadalom kialakítását. Alon Eviatar tábornok, az arab ügyek szakértője, egy sajtóértekezleten elmondta, miért halasztotta el a palesztin hatóság a helyhatósági választásokat. Ezek szerint, ha napjainkban egy független palesztin állam jönne létre, az berendezkedésében képtelen lenne megfelelni a „béke-partnerség” elvárásainak. „A helyhatósági választásokat a Palesztin Hatóság területén nem lehet komolyan venni, s ez egyben drámai betekintést nyújt a megfigyelők számára a palesztin politikai kultúrába.” Amikor a palesztin fennhatóság 2004/2005-ben helyhatósági választásokat szervezett, abban bízott, hogy sikerül nyomást gyakorolni a vele rivalizáló Hamasz szervezetre, s az részt vesz majd a demokra-

tizálódás folyamatában. Mindenkit sokkolt, amikor a Hamasz ezen a választáson részt vett és nagy győzelmet aratott. „A Hamasz pontosan elemezte a helyzetet, s úgy ítélte meg, hogy készen áll a választásokra, amelyek eredményeként átveheti az ellenőrzést a palesztin kormány felett.” – mondja Eviatar. Ez olyan óriási csapás volt a hatalmat gyakorló palesztin hatóság, és az addig vezető Fatah-frakció számára, amit máig nem hevert ki. Ezért a Fatah-frakció vezetője, Mahmud Abbas a 2016. október 8-ra tervezett választásokat lemondta. Abbas bírósága illegálisnak nyilvánította a választást, mivel a Gázai övezetben a Hamasz nem engedélyezte a Fatah kampányát, valamint Izrael nem engedte, hogy Jeruzsálemet is bevonják a választásokba. De ez csak kifogás. „A valódi ok Abbas és a Fatah félelme”, mondta Eviatar. A bíróság befolyásolása csak rontott a Fatah megítélésén, amelyet amúgy is korruptnak tartanak. A lejátszódott események csak a szervezet túlélésének érdekében végrehajtott húzások.

Politikai háttérű erőszak

Időközben mindkét fél folytatja a választási kampányt, és ez nemegyszer erőszakkal jár. Nemrég egyik fegyveres milícia tagjai nyitottak tüzet a palesztin rendőrség tisztjére. Eviatar szerint ez együtt jelenti a palesztin

összképet, mivel a különböző csoportok között leküzdhetetlen akadályok vannak.

A klánok befolyása

A következő befolyásoló tényező a klánok hatalma, ami a nyugati megfigyelők számára felfoghatatlan. Nagy létszámú klánok uralják a községeket, s ha a klán vezetése valamelyik frakció politikusa mellett dönt, a klán többi tagjának is azt a jelöltet kell választania. Több helyen ez azt jelenti, hogy a nagyhatalmú sejkek választják meg a politikai jelölteket, demokratikus szavazásokat kiiktatva.

Mi lenne ha ma palesztin választások lennének? Ebben az esetben Eviatar szerint a Hamasz szoros győzelmet aratna. Nablusz és Hebron kerülne irányítása alá a már meglévő Gázai övezet mellett. A helyhatósági választások az általános választások tesztjét jelentenék. Az választási eredményektől függetlenül Izrael és a békefolyamat számára semmilyen nagy változást nem jelentenek. „Valószínűleg a következő Fatah vezér Abbas-tól radikálisabb lesz, ha hosszabb távon hatalmon akar maradni. Egyetlen palesztin jelölt sem kíván kompromisszumot kötni, sőt inkább Arafat útján kívánnak járni.

*Ryan Jones Israel Heute
Ford. Csoma László*

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. „Az Urat, a ti kövessétek, és őt féljétek, és az ő parancsolatait tartsátok meg, és az ő hallgassatok, őt tiszteljétek, és ő hozzá ragaszkodjatok.” (5Mózes 13:..)
2. „Légy erős és legyünk bátrak a mi és a mi Istenünknek városaiért; és az Úr cselekedjék úgy, néki tetszik. (2Sámuel 10:..)
3. „És most mit mondjunk, óh mi, mindezek után? Azt, hogy mi mégis parancsolataidat,” (Ezsdrás 9:..)

4. „Az Úr szava zeng a fölött, a dicsőség Istene, az Úr ott van a nagy vizek felett.” (Zsoltárok 29:..)
5. „Gyönyörűséges az az álnokságnak kenyere; de betelik az ő szája kavicsokkal.” (Példabeszédek 20:..)
6. „Mert mi, ezt mondani-é: Megbocsáttattak néked a te, vagy ezt mondani: Kelj föl és járj?” (Máté ev. 9:..)
7. „Nem mi bennünk vagytok, hanem szorosságban vagytok a ti szívetekben.” (2Korinthus 6:..)
8. „Kik mindenkor, de az igazság megismerésére el nem juthatnak.” (2Timóteus 3:..)
9. „Legyetek vendégszeretők, zúgolódás nélkül.” (1Péter 4:..)
10. „És ezeknek utána, és ímé megnyitatták a mennyben a sátorának temploma,” (Jelenések 15:..)

A Károli Gáspár fordítású Szent Biblia alapján összeállította: **Györky Szilvia**, Alsóimihályi Megfejtéseiket **2016. december 20-ig** lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., Draňov 076 74**, vagy e-mail-ben a **refujags.csonoma@gmail.com** e-mail címre.

MEGFEJTŐK: **Pozsonyi e.m.:** Nagymegyer - Családi Irén, Beke Sarolta; **Réte** - ö. Sándor Józsefné, ifj. Szalay Róbert, Szloboda Anna; **Dolná Streda** - Mackó Zsuzsanna; **Kulcsod** - Halgas Ildikó; **Komáromi e.m.:** **Bátorkeszi** - özv. Varga Béláné, Bónáné F. Eszter; **Marcelháza** - Kacz Mária, Baranyai Margit; **Komárom** - Bajcsi Márta; **Kamocsa** - Tóth Irma; **Negyed** - Farkas Irma; **Nádszeg** - Sándor Veronika; **Barsi e.m.:** **Fél** - Szalay Ferencné, Demény Lajosné; **Nyírágó** - Németh Sándorné; **Nagysalló** - özv. Kovács Lajosné, Kakas Sándor; **Kőhidgyarmat** - Klincsek Ferencné; **Töhöl** - Császár Viola; **Zselíz** - Fazekas Lajos; **Újlót** - Tildi Rozália; **Érsekkéty** - özv. Földi Jenőné; **Léva** - Palásti Aranka; **Farnad** - Baka Andrásné; **Barsvárad** - ö. Bertók Istvánné; **Gömöri e.m.:** **Harmac** - Faragó Irén; **Nagybalog** - Tóth Katalin; **Tornalja** - Schiller Mária; **Abaúj-Tornai e.m.:** **Migléc** - özv. Gálffy Gusztávné, özv. Pataky Bertalanné; **Szádalmás** - ö. Kardos Béláné; **Perény** - ö. Végvári Zoltánné; **Lucska** - Szabó Gyuláné; **Reste** - ö. Kövesdi Jánosné; **Kassa** - Poch Margita; özv. Chován Jánosné; **Felsőlánc** - Komjátó Istvánné; **Áj** - Bartha Irén; **Tornagörgő** - Körtvély Péter, Veres Gyuláné; **Rozsnyó** - ö. Kovács Zoltánné; **Berzete** - Szanko Mónika; **Buzita** - Ucekaj Vivien, Ucekaj Márk; **Reste** - Damko Valéria; **Nagyida** - Csáji Irén; **Zempléni e.m.:** **Újhely** - Kasko János; **Imreg** - Csernyánszky Erzsébet; **Nagykövesd** - Szemán Józsefné; **Zétény** - Kendi Zsuzsanna; **Kisgérés** - Rác Zsuzsanna; **Bodrogszerdahely** - Kiss Magdaléna, Mladanec Irén, Rác Erzsébet, ö. Lázár Mihályné; **Örös** - Rigó Katalin, Egri Klára, Rác Sándorné, Gerényi Lászlóné; **Kiskövesd** - ö. Pósa Istvánné, Máté Ágnes; **Hardicsa** - ö. Oláh Istvánné; **Szürnyeg** - Krajník Jánosné; **Pólyán** - özv. Szabó Ferencné; **Tiszacsernyó** - Galambos Katalin; **Királyhelme** - Bók Zoltánné; **Ungi e.m.:** **Kisrácska** - özv. Molnár Sándorné, özv. Csicséri Józsefné; **Kaposkelecsény** - Kovács Benjáminné; **Deregyő** - ö. Ladányi Lászlóné; **Nagyrácska** - özv. Takács Józsefné; **Abara** - Dupály Csilla; **Nagykapos** - Géczy Csabáné, ö. Veres Józsefné; **Mátyóc-Vajkóc** - Kondor Lászlóné, Bodnár Rudolfné; **Bajánháza** - Kuklinca Lászlóné; **NYERTESEK:** **Kulcsod** - Halgas Ildikó, Marcelháza - Baranyai Margit, Nyírágó - Németh Sándorné, Harmac - Faragó Irén, Perény - ö. Végvári Zoltánné, Újhely - Kasko János, Kaposkelecsény - Kovács Benjáminné

Református könyvajánlatunk

Nagyméretű újfordítású Biblia	17,- €
Nagy családi gyermekbiblia	18,50 €
Bibliai nyomkereső	8,50 €
Evangéliumi nyomkereső	8,50 €
Gyere velem a templomba (leporelló)	8,- €
Nagybetűs énekeskönyv	5,- €
Középméretű énekeskönyv	4,50 €
Kisméretű énekeskönyv	4,- €
Sziksza: Keresztyén tanítások	5,50 €
A Sionnak hegyén	1,50 €
Pálhegyi F.: Keresztyén házasság	2,30 €
Az egyetemes papság	2,10 €
Mesterségek a Bibliában	1,50 €
Hiszek Szentlélekben	0,50 €

Keresztyén regények fiataloknak és felnőtteknek

Útközben	1,- €
A halhatatlan betűk	1,- €
A nagyenyedi főnix	1,- €
Megszólt az orgona	1,- €
Az elcsatangolt bárány	2,- €
Saul király	2,- €
A tékozló apa	2,- €

A kiadványok megrendelhetőek szerkesztőségünk címén:

076 74 Draňov-Deregyő 216,
Tel.: 056/6395396,
e-mail: ladislavcsoma@gmail.com

IFI Rejtvény megfejtők

30. sz. Rejtvény / Pozsonyi E.M.: Nagy Judit - **Kulcsod**; **Komáromi E.M.:** ifj. Kacz Mária - **Marcelháza**; **Barsi E.M.:** Fazekas Levente - **Zselíz**; **Abaúj-Tornai E.M.:** Körtvély Péter - **Tornagörgő**, Kardos Ágota - **Szádalmás**, Veres Saskia - **Rozsnyó**, Korintus László, Korintus Beáta - **Hárskút**, Filakovský Alexandra - **Reste**; **Zempléni E.M.:** Sipos Anita - **Boly**, Petrik Kristóf - **Tiszacsernyó**, Máté Csaba - **Kiskövesd**; **Ungi E.M.:** Csörgő Eszter - **Kaposkelecsény**, Jakub Adrián - **Vaján**, Bodnár Klaudia, Bodnár Richárd - **Mátyóc-Vajkóc**;

31. sz. Rejtvény / Pozsonyi E.M.: Nagy Judit - **Kulcsod**; **Komáromi E.M.:** ifj. Kacz Mária - **Marcelháza**; **Barsi E.M.:** Szabó Gábor - **Nagysalló**, Fazekas Levente - **Zselíz**; **Abaúj-Tornai E.M.:** Kardos Ágota - **Szádalmás**; Veres Saskia - **Rozsnyó**; Körtvély Péter - **Tornagörgő**; Ucekaj Márk, Ucekaj Vivien - **Buzita**; **Zempléni E.M.:** Sipos Anita - **Boly**; Tóth Eszter - **Nagykövesd**; Lőrinc Ildikó - **Örös**; Kiss Magdaléna - **Bodrogszerdahely**; Petrik Kristóf - **Tiszacsernyó**; Máté Csaba - **Kiskövesd**; **Ungi E.M.:** Csörgő Eszter - **Kaposkelecsény**; Jakub Adrián - **Vaján**; Bodnár Klaudia - **Mátyóc-Vajkóc**; **JUTALMAZOTTAK:** Fazekas Levente - Zselíz; Filakovský Alexandra - Reste; Sipos Anita - Boly; Bodnár Richárd - Mátyóc-Vajkóc;

X. Országos énekverseney 2016 - felhívás

Az Egyházzenei Osztály idén is megrendezi az Országos énekverseneyt valamennyi korosztály, szólisták és éneklőcsoportok számára. A versenyen egy szabadon választott és két előírt éneket kell énekelni zenei kíséret nélkül. A szabadon választott ének nem lehet a tavalyi énekverseney előírt vagy választott énekei közül való. Az énekek első versszakát kell elénekelni fejből. A nyertesek értékes zenei ajándékot kapnak.

Az elődöntő időpontja és helyszíne:

- **2016. november 12. (szombat) Bátorkeszi, Harmac;**
- **2016. november 13. (vasárnap) Kassa**
- **Döntő: 2016. november 26. (szombat) Rimaszombat, Tompa Mihály Református Gimnázium**
- **Nevezési határidő: 2016. november 6.**

A bátorkeszi helyszínen részt venni szándékozók Oros Márta egyházzenei tanácstagnál jelentkezhetnek a napraforgo75@gmail.com címen. A harmaci és kassai helyszínen részt venni szándékozók Bodnár Noémi egyházzenei asszisztensnél a casovia@gmail.com címen. *A nevezésnél kérjük megadni a versenyző nevét, a küldő gyülekezetet vagy iskolát, a felkészítő nevét, melyik kategóriában versenyez a versenyző, a választott ének címét, kísérő(k) nevét és elérhetőséget, csoportoknál az énekeskönyvi énekek sorszámát és az énekcsoport énekeinek címét.*

Áldott készülést és bizonyágtételt a versenyen!

Az Országos énekverseney énekei a 2016-os évre közölve voltak a Református Újság októberi számában.

Bodnár Noémi

Magyar református szórványépítés a Kárpát-medencén túl

2017. 07. 13.-16. Csákvár

Dunamelléki Református Egyházkerület

A hit és hála jegyében szervezi a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NyEMRLSz) a reformáció emlék-évében, 2017. július 13-16. között Csákváron a 21. század gondjait taglaló tanácskozá-
sát.

„...lesztek nékem tanúim... a földnek mind végső határáig.” (ApCsel 1,8)

A jó hét évtizedes múlttra visszatekintő, egyedül Isten dicsőségét szolgáló európai magyar szórvány-reformátusság így sajátos témafelvetésével csatlakozik a fél évezredes protestantizmus sorozatrendezvényeihez, miután a nagy európai távolságok miatt és gazdasági behatároltságában aligha vehet részt gyülekezeteket megmozgató programokban.

A háromnapos tanácskozás előadói Nyugat-Európából és a történelmi Magyarország egyházaiból érkeznek. A nagy mértékben szórványosodó keresztyénség/reformátusság útján a misszió és a pásztorolás lehetőségét keresik a közös európai távlatban és az együttgondolkodásban. A magyar keresztyénségen belüli felekezeti és nemzeti önazonosság megtartásával fémjelzett misszió célkitűzését nem csak a Kárpát-medence, hanem világsíkban is szemléli. Ezt a „globális” távlatot Segesváry Viktor már 2011-ben Prágában felvetette, majd Tóth Miklós 2013. július 20-i csákvári előadásában részletesen kidolgozta. A NyEMRLSz általános emberi

gondolkodásmódjával viszonyulva domborítja ki jellegét, mely a magyar (református) keresztyénségen belül nem csak egyházi kategóriákban mozog, hanem nemzetközi szinten minden más közösségtől megkülönböztethetővé válik. Most továbbképző rendezvényével építi azt a kapcsolatrendszerrel, mellyel a kölcsönös megértés jegyében külhoni magyar gyülekezetei a Nyugat-Európába kivándorló magyar reformátusok beépülését és megtartását szolgálja, valamint elősegíti a hazatelepülők újbóli beilleszkedését az egyházi életbe.

Munkájának meghatározó gazdasági vetületeit is elemzi, átvilágítva az európai református magyar szórvány közösséget építő és mások javára végzett szolgálatát. Felveti a kérdést, vajon pénzből, netán a pénznek él-e, vagy Istennek? A Kárpát-medencén túli távlatban, mai vezető pozícióban levő, magasan képzett szakmabeliek megszólaltatásával keresi a választ. Létezik-e pénztöbblet és van-e megújulásra, ill. szociális célokra fordítható beruházás? Van-e továbbépítési fejlesztetősége észszerű, irgalommal átitatott stratégiai megoldásra? Létezik-e kimozdítható energia, mely lendületes tetterővé, kivitelezhető gazdasági tényezővé válhat a nyugat-európai magyar reformátusság számára? És mi lehet az 500 éves múlttal rendelkező reformátusok/protestánsok jövőmegvalósító lehetősége? Felekezeti bezárkózottság vagy

ellenkezőleg, felekezeten felüli, de önazonosságát megtartó keresztyénség?

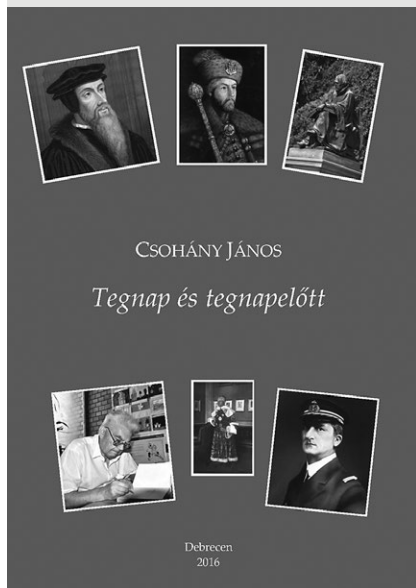
A tanácskozás tervezett témái:

- Református jellegünk a multikulturalizmus és az integráció Európájában: tart-suk meg, ami a miénk!
- Európai szórványgyülekezeteink történelmi esélye a globális szabadkereskedelem világbirodalmában? - Református missziói alapverés - Pillanatkép Nyugat-Európa magyar református-protestáns szórványáról
- Üdvtörténeti feladat és megoldások a 21. század politikai, társadalmi és egyházi viszonyaiban - Démonok nélküli mai üdvtörténeti kihívásokról - Egyházi jelen és jövőkép a magyarországi vidéki kisgyülekezetekben
- Magyar református szórványépítés jövője Nyugat-Európában - Magyar európai egyházi szórvány fenntartása: gazdasági alapozás és anyagi szervezés
- Hangok a lövészárokból: világi-egyházi párbeszéd a pénzről
- Stratégiai elképzelések 500 évvel a reformáció után: együtt, külön-külön, vagy? - Ökumenikus jövőbeni útkeresés a keresztyén egyházak képviselőivel

További információ:

nyemrlsz.newlights.info

Könyvismertető

A *Tegnap és tegnapelőtt* című kötet tanulmányai, esszéi, előadásai, cikkei a messze múlttól a közelmúltig, tegnapig terjedően dolgozzák fel témáikat. Van azonban egy vezér motívuma a kötetnek, amit alcíme Írások a reformáció fél évezredes jubileuma elé fejez ki. A legtöbb közölt írás valami módon közvetlenül vagy közvetve, néha egészen áttételesen kapcsolódik a reformáció korához, annak vallási, kulturális előzményéhez, lefolyásához, következményéhez. Ezzel kitágítja a reformációnak a szokások által berögzült megítélését. Kiderül, hogy egy nagyon sokrétű és rendkívül széles hatású történésről van szó. Mindez vonatkozik a magyarországi reformációra és annak hatására is. Itt az ideje, hogy az érdeklődő olvasó iskolai tanulmányait a tények új megvilágítása alapján ártértekelje, a történelmi valóság talajára helyezze. Ezzel nem csupán a tegnapot és tegnapelőttöt, hanem a márt is jobban megérti.

Ne tartson az olvasó attól, hogy valamiféle száraz tudományos fejtegetések sorát fogja olvasni, mert a mai ember nyelvezetén, ugyanakkor tudományos igénnyel, érdekes, olvasmányos stílusban ismeri meg a tegnapot, sőt a tegnapelőttöt.

Pályázat

Az Ungi Református Egyházmegye, az 596/2003 törvény 4§ és az 552/2003 törvény 5§ alapján pályázatot ír ki a Vajáni Magyar Tanítási Nyelvű Református Egyházi Alapiskola igazgatói tiszteinek betöltésére. A pályázatokat az **esperesi hivatalba** kell benyújtani **nyomtatott formában 2016. december 9-ig postán, vagy személyesen**. A jelentkezés feltételei:

- II. fokú egyetemi végzettség a 437/2009 számú kormányrendelet alapján
- Az első pedagógiai minősítő vizsga sikeres abszolválása
- Legalább 5 éves pedagógiai gyakorlat
- A magyar és szlovák nyelv alapos ismerete
- Az iskolaügyi törvényekben való jártasság
- Erkölcsi és személyiségi feltételek a 552/2003 számú törvény 3 és 4 bekezdése alapján
- Vezetési képességek
- Aktív számítógép használat (Word, Excel...)
- Büntetlen előélet
- Megfelelő egészségügyi állapot és ennek igazolása
- Megbízhatóság, felelősségtudat, rugalmasság

A református vallás, az aktív gyülekezeti tagság és a katechetikai képzettség előny lehet, de nem feltétel.

A szükséges igazolások és dokumentumok:

- Írásos kérelem
- A jelentkező végzettségét igazoló okiratok hitelesített másolata
- A pedagógiai gyakorlatot igazoló okirat
- Szakmai önéletrajz
- Az iskola fejlesztésének tervezete max. 4 A4 oldalon
- Büntetlen előélet igazolása
- Orvosi igazolások
- Becsületbeli kijelentés, hogy a feltüntetett adatok hitelesek
- Becsületbeli kijelentés, hogy a múltban nem mozdították el igazgatói tisztségből a törvényben meghatározott indokok alapján.
- Engedély a fenntartó számára, hogy a jelölt adatait a pályázat céljaira felhasználhassa

A pályázatokat a fejlécben szereplő címre kell eljuttatni.

A borítékra írják rá – **iskolaigazgatói pályázat – ne nyissák ki.**

Az esperesi hivatal címe:

**Az Ungi Református Egyházmegye Esperesi Hivatala,
Seniorský úrad užského reformovaného seniorátu
Križany 102, 079 01 Krišovská Liesková**

A pályázató fenntartja azon jogát, hogy a követelményeknek meg nem felelő pályázatokat kizárja a pályázatból. Az időn túl érkező pályázatok nem kerülnek elbírálás alá. A postai úton kézbesített pályázatoknál a postai bélyegzőn található időpont a döntő ez ügyben.

Egyéb, a pályázattal kapcsolatos kérdéseikkel keressék az esperesi hivatalt a **0911/277105** telefonszámon.

A választás idejéről és helyéről az iskolatanács írásban tájékoztatja a jelentkezőket.

Papp László
egyházmegyei

Kraus Viktor
gondnokesperes

A Kárpát-medence Reformátussága

Délvidéki Magyar Golgota 1944-45

Máig háborús bűnösnek bélyegezve, jelöletlen tömegsírban nyugszik az 1944-45-ös délvidéki vérengzés több tízezer halálos áldozata, köztük több ezer magyar. A tragédiát napjainkban is elhallgatás övezi. A tényeket megismertetni és a máig sem rehabilitált, ártatlan áldozatokra emlékezni – ez a célja a Délvidéki Magyar Golgota 1944-45 című vándorkiállításnak, mely a vérengzés hetvenedik évfordulóján nyílt meg.

A vándorkiállítást eddig több mint ötven helyszínen tekinthette meg a nagyközönség, a közelmúltban a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat felsőfői tanácskozásán. A találkozón 1956 mellett a huszadik század valamennyi lelkészvértanújáról megemlékeztek.

A délvidéki magyarokat ért népiirtás története a mozgatható kiállítás huszonegy tablójának gazdag képanyagából, tényadatokból és visszaemlékezésekből rajzolódik ki. A főként német és magyar áldozatokat követelő szerb vérengzés előzménye az 1941-42-es tragikus újvidéki hideg napok. A Bácskába bevonuló magyar katonai alakulatok eredetileg a szerb partizánok ellen indított megtorló razziájának három-négyezer polgári személy, köztük mintegy hét-száz zsidó esett áldozatául. Erre hivatkozva ismétlődött meg a terület visszafoglalásakor a kegyetlen mészárlás két-három évvel később, amelynek az ott élő magyarok is áldozatául estek.

A vándorkiállítás a hideg napoknak is emléket állít, bemutatva a katonai túlkapas valós körülményeit, és emléket állítva a razzia áldozatainak. Éppúgy, mint az ehhez képest jócskán elhallgatott 1944-es újvidéki megtorlás áldozatainak és az ott zajlott koncepció-s perek mártírjainak is. Az alkotók külön tablót szenteltek a német lakosok, az egyházi személyek és a gyerekek tragédiájának. Bemutatják továbbá az események következtében földönfutókká vált százazrek, valamint az özvegyek és árvák kálváriáját is.

Egész falvakat deportáltak

Miután a szerbek visszafoglalták az ideiglenesen Magyarországhoz csatolt területeket, letartóztatások, kínzás, vagyonekobzás várt az ártatlan német és magyar lakosságra. Százharminc településen történtek atrocitások, a szomszédok irigységből, haragból, kapzsiságból önbíráskodó magánakciókat hajthattak végre: tömeggyilkosságok, rablás, fosztogatás dúlta fel a családok életét. A helyi értelmiséget szabályosan irtották, vagyonukat több településen is elkobozták. Szerinte a Bánátban, a Bácskában és a Szerémségben több mint nyolcvan koncentrációs tábort létesítettek. Háromféle tábor létezett: egy megsemmisítő, ahová az időse-

ket és a munkaképteleneket vitték; a nagy kényszermunkatáborok, ahol építkezések folytak; és a helyi táborok, ahol az erre a célra elkerített, kiürített és lezárt utcákban főleg a német és a magyar lakosságot kényszerítették különféle kényszermunkákra. Csurog, Zsablya és Mozsor teljes lakosságát deportálták. Mikor elengedték a túlélőket, kollektív háborús bűnösnek nyilvánították valamennyiüket. A civilek vissza sem térhettek falvaikba, mindenüket otthagyták. Ma már csak szerbek lakják ezeket a településeket.

Egész családokat kiirtottak, zömmel a férfiakat, az apákat vették el. Bácska teli lett özvegyekkel és árvákkal. Ők nem kaptak sem tejjegyet, sem kenyérgjegyet, az iskolában hátrányos megkülönböztetés érte az áldozatok gyermekeit.

A vándorkiállítás szervezői harmincöt egyházi áldozatról tudnak, róluk két tábla is megemlékezik. 1944-45 telén különös kegyetlenséggel gyilkolták azokat a papokat és lelkészeket, akik nem menekültek el a szerb megtorlás elől.

Az ártatlanok bűnösségét utólag kreált hamis vádakkal, feljelentésekkel próbálták alátámasztani. A kutatók több mint hatvan tömegsírrol tudnak, amelyben mások mellett magyar és német áldozatok nyugszanak méltatlan körülmények között. De sokuk tetemét nyelte el a Duna és a Tisza is. 1954-ben leszakadt a Tisza-part Péterrévén. A föld kiadta a halottakat: lábszárcsontok és koponyák bukkantak elő.

Újvidéken, Zomborban és Délvidék-szerte lebetonozták a tömegsírokat, autópályákat, buszállomást, sportpályákat építettek rájuk. Máig sem lehet tudni pontos kiterjedésüket, az ártatlanul kivégzettek nyughelyének többsége ismeretlen.

Koholt vádak, menekülés

Ezt orvosolná a Keskenyúton Délvidéki Tragédiánk 1944-45 Alapítvány. „Minden lehetőséget megragadunk az ismeretterjesztésre” – mondta portálunk kérdésére Cseresnyésné Kiss Magdolna, az alapítvány kuratóriumi elnöke. Mint mondta, ő maga is érintett a tragédiában: egyik felmenője Kiss József csatornaépítő volt, ősi délvidéki család sarjaként ezért kötelességének érezte a történetek kutatásának és az áldozatok rehabilitációjának ügyét. Annál is inkább, mert nagyapja 1944-ben a vérengzésben vesztette életét. „A családkunkból hét nemzedék élt ugyanabban a városban, még édesanyám is ott született. Nagyapám halála után azonban mindenki elmenekült onnan, eltűntek a Kissek a Bácskából.”

A történetekről tájékozódni többek között azokból a listákból lehet, amelyeket a kisebb településeken vezettek az áldozatokról a gyilkosságok idején – tette hozzá az alapítvány elnöke. „1944 őszén majd minden településen volt vérengzés. Az egy-egy helységben kivégzett magyarok száma ötven és ezer közé tehető. Az áldozatokról alantasszándékkal listát vezettek, azért írták fel a neveket, hogy tudják, utána kiknek a vagyonára tehetik rá a kezüket. Ehhez utólag kreált feljelentéseket használtak fel. A vádak között olyan koholmányok szerepeltek, mint az, hogy „elszerette a szomszéd lányát”, „ellopott három kiló húst a hentestől” vagy „támogat-

ta a korábban ott állomásozó magyar hadsereget”. Ez utóbbi volt a legsúlyosabb bűn, hiszen 1941 és 1944 között a Délvidék magyar fennhatóság alá tartozott. A terület visszaszerzését követő megtorlásra Tito az újvidéki razziaira hivatkozva adott engedélyt. Mindenként azonnal halálra ítélték, aki a magyar közigazgatás alatt bármilyen módon támogatta annak intézményrendszerét vagy például a Magyar Kultúrszövetséget. A szerb partizániratokon kívül nincs hivatalos levéltári lista az áldozatokról, így csak találgatni lehet, mennyien vesztették akkor életüket.”

Még hidegebb napok?

Az áldozatok száma az alapítvány vezetője szerint azért is kérdéses, mert úgy véli, a kutatásokat folytató magyar történészek egy része kompenzálni akar az újvidéki razzia miatt. Mintha nemcsak az embereknek, de a világos emlékezetnek is nyoma veszett volna: Szerbia máig sem ismeri el hivatalosan a történeteket, pedig egyes becslések szerint a délvidéki vérengzés negyvenezerénél is több áldozatot követelhetett. Levéltári kutatások és egyéb források alapján annyi bizonyított, hogy több mint tizenkétezer ártatlan ember biztosan meghalt az 1944–45-ös délvidéki vérengzésben.

A levéltári kutatásokat engedik ugyan Szerbiában, de ezzel a lehetőséggel még mindig nem élnek kellőképpen a magyar kutatók – véli Cseresnyésné Kiss Magdolna. Szerinte többen és többit tehetnének azért is, hogy az eseményekről szóló tudósítás bekerüljön legalább a magyar történelemkönyvekbe. Az alapítvány elnöke arról beszél, hogy az 1942-es újvidéki razziairól ma már mindenhol tanítanak, de az ártatlan magyarok életét követelő kegyetlen megtorlásról sehol – az egyetemeken sem. „A hideg napok valóban súlyos katonai túlkapás volt a magyar csendőrök részéről. Sajnos nem is példátlan eset a háborúban. Olyasmi azonban nemigen fordult elő máshol, mint amit a felelős magyar vezetők tettek ezután. Magyarország példamutatóan járt el, mert az újvidéki vérengzés elkövetőit kellőképpen megbüntette. 1943-ig lezajlott minden per, ezekben elítélték a tetteseket. Igaz, azok a háború alatt elmenekültek, viszont nem sokkal a háború vége után a magyar hatóságok valamennyi felelősségre vonható háborús bűnöst kiadtak Jugoszláviának. Ott a magyar katonák méltatlanul szörnyű kínhalált szenvedtek, van is, akit azóta rehabilitáltak. Ez egy sajnálatos, de lezárható történelmi esemény. Több lépcsőben kárpótlás is történt. Az akkori áldozatokról meg lehet emlékezni. Ami viszont 1944 őszén történt Délvidéken, arról szinte senki nem tud semmit. Vannak családok, akik őrzik az áldozatok emlékét, de még a leszármazottak közül is sokan igyekeznek elfelejteni a történeteket. Erről a tragédiáról a rendszerváltozásig Magyarországon sem beszéltek, az eseményekről máig nem tesznek említést a történelemkönyvek sem. Több generáció nőtt fel úgy, hogy egyáltalán nem is hallott minderről – ha a családom nem lenne érintett, én magam sem tudnék róla más forrásból. Nekem a szüleim beszéltek róla, és másoknak is. Cseres

Tibor megírta ugyan a Hideg napokat, de a Vérbosszú Bácskában csaknem három évtizedet várattott magára. Igaz, mert az író maga is szerette volna, ha a magyar áldozatokról szerb szerző emlékezik meg az irodalomban, helyreállítva egyfajta erkölcsi világrendet. Gion Nándornál is lehetett utalásokat találni a történetekre, Matuska Márton pedig temerini lévén a Magyar Szóban megjelent cikksorozatában kezdte el feltárni az eseményeket a rendszerváltozás kezdetén. Később több kutató is bekapcsolódott ebbe a munkába, zömmel helytörténészek. Az alapítványunk húsz könyvet adott ki a témában, a vándorkiállítás anyagának összeállításához pedig felkértük Bank Barbara történészt, aki szakmai lektora lett a kutatómunkának.”

A békétől a zavarodottságig

A kibeszéletlenség hatása máig érződik. „A két világháború között békés együttélés jellemezte a magyarokat és szerbeket. A 44-es vérengzés az újonnan betelepült szerbekhez köthető, akik nem ismerték a helytörténetet, nem tudták a maguk helyét sem abban a világban. A céljuk a vagyonszerzés volt.” A Délvidéken élő magyarok száma jelentősen csökkent a történetek után, sokan elmenekültek. „Akik ma is ott élnek, azt mondják, ennek a traumának a kibeszéletlensége máig zavart okoz a szerb–magyar együttélésben. A magyarok nem tanulnak erről az iskolákban, fogalmuk sincs arról, hogy tömegsírokon lépkednek, a szerbeknek még kevésbé. Valamelyik tablón látható egy kép arról, hogy az egyik tömegsírban elhelyezett keresztfára ráfirkálták az Antifa feliratot. Ez egy antifasiszta szervezet, amelynek képviselője azért jelölte meg az emlékhelyet, mert valószínűleg úgy vélte, ha 1944-es eseményről volt szó, akkor csak valamiféle fasiszta emlékműről lehet szó. Pedig azoknak az embereknek csupán az volt a bűne, hogy magyarok voltak.”

Az áldozatok rehabilitációját egyénileg kell kezdeményezni, a folyamat azonban meglehetősen lassú még a beadott kérelmek esetében is. 1994-ben állították fel az első keresztet az áldozatok emlékére. De a történetekhez való hozzáállást tükrözi az a sajnálatos tény, hogy 2002-ben szétverték a kőből készült emléktáblákat is.

A Keskenyúton Alapítvány elnöke tizenöt éve szervez emlékmisést a II. világháború délvidéki áldozatainak tiszteletére a budapesti Szent István Bazilikában. Ő maga katolikus, ahogy a legtöbb magyar áldozat is az volt, jóllehet, evangélikusok és reformátusok is voltak köztük. Róluk ad hírt az ingyenesen meghívható vándorkiállítás, amely magyar, angol és szerb nyelven egyaránt elérhető, a téma ismert szakértői pedig hozzá kapcsolódóan a történeteket elbeszélő előadásokat is szívesen tartanak.

Jakus Ágnes,

Képek: Végh Csaba/minap.hu; erdelyicsillagok.hu

A római százados szolgája

Lukács 7: 1-10

Kedves Olvasóink! Azt hiszem, mindenkinek vannak kedves bibliai történetei. Olyan történetek ezek, melyeket szeretünk, melyek életünknek egy adott, talán nehéz helyzetében segítettek átvészelni a nehézségeket. Az én egyik kedvenc történetem a kapernaumi római százados szolgájának a meggyógyítása a Lukács evangéliumának a leírása szerint. Mindig szívesen olvasom, és most azért hoztam ide, hátha mások is megszeretik.

A történet elején Jézus tanítja az embereket. Amikor ezt a tanítást befejezte, odamentek hozzá a nép vénei egy kéréssel. Élt a városban egy római katona, egy százados, akinek volt egy kedves szolgája. Ez a szolga nagyon komolyan megbetegedett. Szinte már a halálán volt. Amikor meghallotta a százados, hogy Jézus a városban van, azonnal az jutott az eszébe, hogy csak Ő tud segíteni a szolgáján. Megkérte a zsidók véneit, járjanak közben Jézusnál a szolgájáért. Meg is tették, amire megkérte őket, hiszen jó emberről volt szó, olyanról, aki szerette az embereket. Amikor Jézus meghallotta a hírt, azonnal elindult, hogy segítsen. Már úton

volt, amikor a százados a barátait küldte elé egy megdöbbenő mondattal. „Uram, ne fáradj, mert nem vagyok méltó arra, hogy a hajlékomba jöjj. De magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád.”

Jézus hatalmas tanító mester. Cso-

dákat tesz, hatalmasan tanítja az embereket, akik özönlének hozzá, mert szeretik hallgatni Őt. A százados látta a kettőjük közötti különbséget, s úgy érezte, hogy nem találkozhat Jézussal. Ő tiszta, büntelen, a százados pedig bűnös, tökéletlen ember.

De kimondja azt a hitvallást, mely

az egész történet csúcspontja: „csak szólj, és meggyógyul a szolgám.” Jézusnak nem kell odamennie, nem kell látnia a beteget, nem kell megérintenie, elég, ha a távolból szól, és meggyógyul. Jézusnak nagyon tetszett ez a hit, meg is dicséri a századost a többiek előtt, és ahogy a százados mondta, meggyógyítja a távolból a szolgát. Mire a többiek hazaértek, a szolgát gyógyultan találták.

Hogy miért is tetszik nekem annyira ez a történet? Azért, mert rámutat egy nagyon fontos tényre. Ahhoz, hogy Jézus gyógyulást hozzon az ember életébe, nem kell a házába mennie. A szívébe kell költöznie! Ha Jézus a szívünkben van, akkor mindenre képesek vagyunk vele.

Imádság: Mindenható Isten! Köszönjük Neked, hogy gyógyítani akarod bajainkat. Köszönjük, hogy Krisztus megváltott bűneinkből. Köszönjük, hogy Ő most is velünk van, és segít, hogy járni tudjunk a helyes úton! Add, hogy figyeljünk rá! Ámen.

Aranymondás: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.” Róma 1: 17b

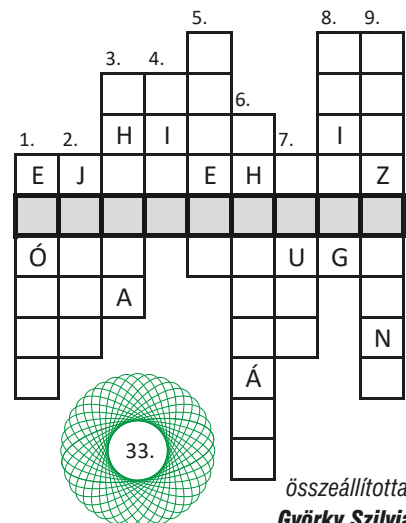
Kraus Viktor

IFI Rejtvény

1. Keresztyén nő Filippiben (Fil 4:2)
2. Az a nő, aki megölte Siserát (Bírák 5:6, 24)
3. Celofhád legfiatalabb lánya (4Mózes 26:33)
4. Jákób és Lea lánya (1Mózes 30:21)
5. Izsák felesége (1Mózes 22:23)
6. Ézsau felesége (1Mózes 36:2)
7. Káleb felesége (1Kronikák 2:18-19)
8. Súnémíta nő, aki a hajlott korú Dávidot gondozta (1Királyok 1:3)
9. Jézus körül szolgáló asszony (Lukács 8:3)

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2016. december 20-ig: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., Drahňov 076 74** vagy e-mail-ben (fotó mellékletként, a neveteket irjátok a rejtvény mellé!) a **refujasg.csoma@gmail.com** e-mail címre.

A 30. és 31-ik rejtvény megfejtőit és jutalmazottait megtaláljátok lapunk 11. oldalán.

összeállította:
Györky Szilvia

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
– igazgató Csoma László
Terjeszti a Deregnyő-i Református Keresztyén
Gyülekezet
Szerkesztőség:
főszerkesztő - Fülöp Sándor,
felelős szerkesztő: Györky Szilvia
szerkesztők - Csoma Annamária, Kraus Viktor
kárpatmedencei tudósítók:
Fábián Tibor, Szenn Péter
Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnyő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk